

RESTREINT UE

**ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ**

Брюксел, 23.5.2013
COM(2013) 297 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на Комисията да започне преговори за инвестиционно споразумение между Европейския съюз и Китайската народна република

{SWD(2013) 184 final}
{SWD(2013) 185 final}

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

BG

BG

RESTREINT UE

RESTREINT UE

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В Договора от Лисабон е предвидено, че Европейският съюз допринася за постепенното премахване на ограниченията пред преките чуждестранни инвестиции. В член 3, параграф 1, буква д), в член 206 и в член 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз е определена изключителната компетентност на Европейския съюз в сферата на преките чуждестранни инвестиции.

В съобщението на Комисията¹ от 3 март 2010 г. „*Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж – Европа 2020*“ се акцентира върху необходимостта от изграждане на стратегически отношения със страните с бързо развиваща се икономика. Търговията и инвестициите са елемент от основно значение по отношение на тройната цел на стратегията „Европа 2020“. В съобщението на Комисията² от 7 юли 2010 г. „*Към цялостна европейска политика в областта на международните инвестиции*“ Китай е определен като потенциален партньор за инвестиционно споразумение с оглед на недостатъците на настоящата правна уредба и инвестиционния климат между ЕС и Китай.

През април 2010 г. председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу и китайският министър-председател ВЪн Дзябао постигнаха договореност да се търсят начини за задълбочаване и подобряване на двустранните инвестиционни отношения между ЕС и Китай. По време на заседанието на смесения комитет ЕС—Китай през май 2010 г. европейският комисар за търговията Карел Де Гухт и китайският министър на търговията Чен Деминг постигнаха договореност за сформирането на съвместна работна група по инвестициите между ЕС и Китай, която да проучи възможностите за подобряване на двустранните инвестиции и да направи оценка доколко желателни и осъществими са потенциални преговори за инвестиционно споразумение между ЕС и Китай.

През февруари 2012 г. по време на срещата на най-високо равнище между ЕС и Китай беше подчертано, че „*едно инвестиционно споразумение между ЕС и Китай, което е с богато съдържание, би насърчило и улеснило инвестициите и в двете посоки. Преговорите по подобно споразумение биха включвали всякакви въпроси, които представляват интерес за някоя от страните, без оглед на това какъв е крайният резултат. Беше постигната договореност да се работи за възможно най-бързото започване на преговорите*“.

Това изявление е израз на основно за двете страни разбиране, че преговорите ще обхваща всички ключови въпроси, които представляват интерес за някоя от страните — т.е. признава се, че предмет на споразумението следва да бъде както защитата на инвестициите, така и подобреният достъп до пазарите за инвеститорите от ЕС и Китай.

През септември 2012 г. по време на срещата на най-високо равнище между ЕС и Китай беше „*препотвърдена ангажираността и на двете страни към възможно най-скорошното започване на преговори за инвестиционно споразумение между ЕС и Китай с цел насърчаване и улесняване на инвестициите и в двете посоки*“.

¹ Комисия (2010) 2020 окончателен.

² Комисия (2010) 343 окончателен.

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

BG

BG

RESTREINT UE

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Вследствие на споделяното и от двете страни политическо намерение и с цел да направлява следващите стъпки Европейската комисия направи задълбочена оценка, за да анализира проблемите, които стоят в основата на сегашните инвестиционни отношения между ЕС и Китай, различните варианти за тяхното разрешаване и съответното отражение, което те имат от гледна точка на икономиката, социалните въпроси, трудовата заетост, опазването на околната среда, правата на човека и финансите.

Бяха проведени консултации с гражданското общество, държавите членки и Европейския парламент, като в рамките на оценката на въздействието, направена от Европейската комисия, те бяха информирани също така за обмисляното инвестиционно споразумение и поектоуказанията за водене на преговорите.

Китай е третата по големина икономика в света и най-големият износител в световен мащаб, като страната е и все по-важен инвеститор в чужбина. Търговията между ЕС и Китай се увеличи драстично през последните години. В момента Китай е вторият най-голям търговски партньор на ЕС след САЩ и засега е най-големият източник на внос в ЕС. Според международните оценки през следващите 5-10 години Китай може и да заеме позиции, които ще го превърнат в най-голямата световна икономика. Налагането на Китай като една от големите световни икономики беше подпомогнато от присъединяването на държавата към Световната търговска организация (СТО) през 2001 г., когато Китай стана част от системата на многостранната търговия. С присъединяването на държавата към СТО започнаха и значителни реформи и отваряне на китайския пазар в много отношения, но все още не се е стигнало до достатъчно отворена инвестиционна среда.

Европейските дружества считат Китай за една от своите най-стратегически дестинации за преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) — както понастоящем, така и за в бъдеще. Обществената консултация за бъдещето на инвестиционните отношения между ЕС и Китай, която ГД „Търговия“ проведе през 2011 г., както и направените други бизнес проучвания³ потвърдиха това.

Въпреки че ПЧИ между ЕС и Китай се наложиха като по-видим фактор в двустранните отношения, продължава да съществува значително разминаване между, от една страна, търговските отношения между ЕС и Китай като цяло и инвестициите, от друга. В сравнение с потоците и наличностите на ПЧИ от други ключови търговски партньори, като САЩ, и особено от други страни с бързо развиваща се икономика, като Бразилия и Индия, тези между ЕС и Китай определено изостават и в двете посоки.

Въпреки все по-голямата привлекателност на Китай и стратегическата му важност като дестинация за ПЧИ липсата на отворена, предвидима и сигурна среда се отразява отрицателно на потоците на ПЧИ от ЕС към Китай. В резултат на това е налице не само неусвоен потенциал, но и все по-задълбочаващ се дисбаланс спрямо сравнителната липса на пречки в ЕС пред увеличаващите се китайски инвестиции в Съюза. Ограниченията в достъпа до пазара, с които се сблъскват инвеститорите от ЕС в Китай,

³ Вж. обществената консултация; отразено и в Европейска търговска камара в Китай (EUCCC) (2011 г.) *Проучване на доверието на бизнеса 2011*.

RESTREINT UE

са въпрос, който предизвиква силна загриженост, и който се проявява на различни административни равнища (национално, регионално, общинско) и под множество форми (забрани по отношение на чуждестранната собственост и ограничения на чуждестранния капитал, изисквания за съвместни предприятия, механизми за скрининг, капиталови и лицензионни изисквания и още много други). Тези пречки пред достъпа до пазара увеличават разходите и/или осуетяват намеренията за инвестиране в Китай. Те са пречка пред навлизането в Китай особено на МСП, които разполагат с по-ограничени ресурси.

Вече установените в Китай инвеститори от ЕС се оплакват от дискриминационно третиране под формата на по-тежки административни разпоредби и изисквания за чуждестранните инвеститори, недостатъчна защита на правата върху интелектуална собственост и ключовите технологии, субсидирането на китайските им конкуренти и поведението на държавните предприятия (ДП).

ПЧИ от Китай нараснаха драстично през последните години, като се увеличават и тези в ЕС. Въпреки че като процентен растеж увеличението изглежда особено голямо (100-процентно увеличение от 2010 до 2011 г.), много ниската база, от която тръгват китайските ПЧИ в ЕС, е причина като цяло те да продължават да бъдат сравнително малки в момент, когато ЕС се стреми да привлече още повече ПЧИ, за да противодейства на икономическата криза.

Що се отнася до защитата на инвеститорите и техните инвестиции, налице са най-разнообразни споразумения. Китай е сключил 25 двустранни договора за инвестиции (ДДИ) с 26 държави — членки на ЕС. В тези договори обаче се предвиждат твърде различни равнища на защита на инвестициите и на третиране след установяване, като същевременно не се разрешават проблемите с достъпа до пазара. Китай проявява особено голям интерес към замяната на тази мозайка от договори с една последователна уредба на равнище ЕС, която да повиши сигурността за китайските инвеститори в Европа.

Въз основа на направения анализ и имайки предвид настойчивите призови на заинтересованите страни, Европейската комисия счита, че е налице несъмнена нужда от активно отстраняване на недостатъците, от които страда понастоящем рамката на инвестиционните отношения между ЕС и Китай, чрез преговори за амбициозно инвестиционно споразумение.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

RESTREINT UE

DECLASSIFIED PART
on 08 FEB 2016

BG

BG

RESTREINT UE

RESTREINT UE

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на Комисията да започне преговори за инвестиционно споразумение между Европейския съюз и Китайската народна република

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

BG

BG

RESTREINT UE

RESTREINT UE

ПРИЛОЖЕНИЕ

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

BG

7

BG

RESTREINT UE

RESTREINT UE

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

BG

BG

RESTREINT UE

RESTREINT UE

DECLASSIFIED PART
on **08 FEB 2016**

BG

BG

RESTREINT UE

RESTREINT UE

DECLASSIFIED PART
on 08 FEB 2016

RESTREINT UE

RESTREINT UE

DECLASSIFIED PART

on 08 FEB 2016

BG

BG

RESTREINT UE

